

การพัฒนาแบบการบริหารจัดการการเรียนรู้ สำหรับเด็กที่มีความบกพร่องในการเรียนรู้ Development of Inclusive Education Management Model for Learning Disabilities (L.D.)

จํารัส แจ่มจันทร์^{1*}

¹อาจารย์ สาขาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสยาม กรุงเทพฯ 10160

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพการบริหารจัดการเรียนรู้ร่วมสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องในการเรียนรู้ 2) พัฒนารูปแบบการบริหารจัดการเรียนรู้ร่วมสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องในการเรียนรู้ กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา 74 คน ครูผู้สอน 87 คน ศึกษานิเทศก์ 46 คน เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบสอบถาม ทำการวิเคราะห์ด้วยค่าสถิติค่าที (t-test) และสถิติเชิงบรรยายค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) พบว่า 1) การบริหารจัดการเรียนรู้ร่วมสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องในการเรียนรู้ภาพรวมของสภาพการปฏิบัติและสภาพความต้องการการพัฒนามีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก หากพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า การบริหารงานการเงินและพัสดุมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก 2) การเปรียบเทียบความแตกต่างเกี่ยวกับสภาพการปฏิบัติกับสภาพความต้องการพัฒนาในภาพรวมของการบริหารจัดการเรียนรู้ร่วม สำหรับเด็กที่มีความบกพร่องในการเรียนรู้ในภาพรวมและรายด้านมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 3) รูปแบบการบริหารจัดการเรียนรู้ร่วมสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องในการเรียนรู้มีองค์ประกอบ 7 ด้าน คือ 1) ด้านการบริหารวิชาการ 2) กระบวนการบริหารจัดการ 3) การบริหารจัดการเรียนรู้ 4) โครงสร้างองค์การบุคคล 5) บริหารงานบุคคล 6) บริหารงานทั่วไป 7) การบริหารงานการเงินและพัสดุ

Abstract

The objectives of this research were 1) to study problem of joint learning for children with learning disabilities and 2) to develop a joint learning management model for children with learning disabilities. This study used a sample group of 74 school administrators, 87 teachers and 46 supervisors. Data were collected by questionnaire and analyzed for t-test, mean (\bar{X}) and standard deviation (S.D.). Results revealed that, firstly, concerning the joint learning management model for children with learning disabilities, overall operational condition and need for development were in high level. Considered by item, it was found that financial management and procurement were in high level. Secondly, comparison of operational condition and need for development in joint learning management for children with learning disabilities between overall results and itemized results was significantly different at the level of .01. Thirdly, the joint learning management model for children with learning disabilities consisted of 7 areas: 1) academic administration; 2) management process; 3) knowledge management; 4) organizational structure and personnel; 5) human resource management; 6) general administration; and 7) financial and procurement management.

คำสำคัญ : เด็กที่มีความบกพร่องในการเรียนรู้ การบริหารจัดการเรียนรู้ร่วม

Keywords : Learning Disabilities, Joint Learning Management

1. บทนำ

การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้มีคุณภาพจะต้องเริ่มตั้งแต่วัยเด็กเพราะเด็กเป็นทรัพยากรที่มีคุณค่าและเป็นกำลังสำคัญที่จะช่วยพัฒนาชาติในอนาคต เด็กทุกคนจึงควรได้รับการพัฒนาให้มีความรู้ตามศักยภาพของแต่ละบุคคล ได้รับสิทธิขั้นพื้นฐานและคุ้มครองโดยคำนึงถึงความต้องการพื้นฐานเป็นสำคัญซึ่งมนุษย์ทุกคนย่อมมีความเสมอภาคและโอกาสเท่าเทียมกันที่จะดำรงชีวิตอย่างมีความสุข ไม่ว่าจะเด็กที่มีความต้องการพิเศษหรือด้อยโอกาสในลักษณะใดก็ตาม ในปัจจุบันรัฐได้ให้ความสำคัญต่อการพัฒนาด้านศักยภาพของมนุษย์ที่มีความต้องการพิเศษในทุกด้าน โดยบัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. 2545 ว่าด้วยสิทธิของมนุษย์ที่มีความต้องการพิเศษ (พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช, 2542: 9) โดยหวังผลจากปัญหาในอดีตที่บุคคลที่มีความต้องการพิเศษจำนวนมากถูกกีดกันจากบุคคลในสังคม จึงทำให้เด็กที่มีความต้องการพิเศษจำนวนมากขาดโอกาสที่จะได้รับการฟื้นฟูในด้านการแพทย์ การศึกษา สังคม และอาชีพส่งผลให้บุคคลที่มีความต้องการพิเศษไม่มีคุณภาพเป็นจำนวนมากในปัจจุบัน ในการนี้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 หมวด 2 ได้กล่าวถึงสิทธิและหน้าที่ทางการศึกษามาตรา 10 “การศึกษาจะต้องจัดให้บุคคลมีสิทธิและโอกาสเสมอภาคกันในการศึกษาไม่น้อยกว่า 12 ปี ที่รัฐจัดให้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพ โดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย การจัดการศึกษาสำหรับบุคคลที่มีความบกพร่องทางด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญา อารมณ์ และสังคม การสื่อสาร และการเรียนรู้หรือมีร่างกายพิการ ทูพพลภาพหรือ

บุคคลซึ่งไม่สามารถช่วยเหลือตนเองได้ ไม่มีผู้ดูแลหรือเป็นบุคคลด้อยโอกาส รัฐจึงต้องจัดให้บุคคลดังกล่าวมีสิทธิและโอกาสได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นพิเศษ” จัดบริการตั้งแต่เวลาแรกเกิดหรือพบความพิการ โดยไม่เสียค่าใช้จ่ายพร้อมสิ่งอำนวยความสะดวกหรือบริการช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง ซึ่งการจัดการศึกษาสำหรับบุคคลที่มีความต้องการพิเศษจะต้องจัดด้วยรูปแบบที่เหมาะสมโดยคำนึงถึงความสามารถและความสามารถของบุคคลนั้น ๆ เป็นสำคัญ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นหน่วยงานในกระทรวงศึกษาธิการที่มีหน้าที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้ตระหนักถึงสิทธิขั้นพื้นฐานของเด็กทุกคนที่จะได้รับโอกาสและความเสมอภาคทางการศึกษา จึงกำหนดนโยบายการพัฒนาโรงเรียนเรียนร่วมขึ้นโดยมีจุดมุ่งหมาย 3 ประการ คือ 1) เพื่อให้นักเรียนที่มีความต้องการพิเศษได้รับการพัฒนาศักยภาพ 2) เพื่อให้โรงเรียนจัดการเรียนร่วมดำเนินการจัดกิจกรรมพัฒนานักเรียนได้ตอบสนองความแตกต่างระหว่างบุคคลและส่งผลให้นักเรียนได้รับการพัฒนาเต็มศักยภาพ 3) เพื่อให้โรงเรียนเรียนร่วมดำเนินการบริหารจัดการด้านการศึกษาพิเศษได้อย่างมีประสิทธิภาพและกองการศึกษาพิเศษ ในการนี้ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2542: 14) ได้ชี้ให้เห็นปัญหาในการบริหารจัดการโรงเรียน เรียนร่วมไว้ดังนี้ ปัญหาด้านครูผู้สอน เนื่องจากการจัดการสอนสำหรับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษในโรงเรียนเรียนร่วมนั้นมีทั้งเรียนในห้องเรียน เฉพาะสำหรับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษและเรียนห้องเดียวกันกับนักเรียนปกติ ดังนั้น ครูผู้สอนในโรงเรียนเรียนร่วม จึงมีครูผู้สอนในสังกัดกองการศึกษาพิเศษและครูผู้สอน

ที่สอนนักเรียนปกติ ซึ่งครูผู้สอนหลายคนที่ไม่จบการศึกษาพิเศษและไม่ได้รับการอบรมทางการศึกษา จึงเกิดปัญหาคือครูผู้สอนที่ไม่มีความรู้หรือทักษะในการสอนนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ และไม่มีความรู้ในการจัดทำอุปกรณ์การเรียนการสอนไว้ใช้ให้เหมาะสมกับการเรียนรู้ของนักเรียน จึงต้องให้ความรู้ความสำคัญกับเด็กที่เรียนอ่อนและเด็กที่ยากไร้ ด้อยโอกาส ไม่ใช่สนับสนุนเฉพาะเด็กที่เรียนเก่งอย่างเดียว เพราะการสนับสนุนเด็กที่เรียนเก่งอย่างเดียวจะไม่สามารถยกระดับคุณภาพของประเทศได้ จากการสำรวจโรงเรียนกว่า 5,000 แห่งทั่วประเทศ ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า มีเด็กที่มีความบกพร่องในการเรียนรู้หลักแสนคนโดยเฉลี่ยแต่ละโรงเรียน พบว่ามีเด็กที่มีความบกพร่องในการเรียนรู้อยู่ประมาณ 5% แม้แต่โรงเรียนชั้นนำหลายแห่งก็มีเด็กที่มีความบกพร่องในการเรียนรู้อยู่ด้วย 5% และบางโรงเรียนพบว่ามีจำนวนมากถึง 12% บรรดาเด็กที่มีภาวะบกพร่องในการเรียนรู้ ถ้าดูผิวเผินก็เป็นเด็กที่สดใส ไม่แตกต่างจากเด็กทั่ว ๆ ไปเท่าใดนัก ความเจริญเติบโตทางร่างกายปกติ บางคนผิวพรรณหน้าตาดี ทำทางฉลาดเฉลียว และพวกเขาสามารถทำอะไรดี ๆ ได้หลายอย่างที่ตรงกับความต้องการของเขาเอง (เบญญา ชลธาร์นนท์, 2547) ถ้าให้เด็กที่มีความบกพร่องในการเรียนรู้ปฏิบัติกิจกรรมตามระบบหรือขั้นตอนตามกระบวนการ ไม่ว่าจะเป็กระบวนการทางวิทยาศาสตร์ กระบวนการคิด คำนวณ หรือแม้แต่การอ่านเขียนตามหลักไวยากรณ์พวกเขาจะไม่สามารถปฏิบัติได้ และลับสน ลำดับขั้นไม่ถูกต้องนับว่าเป็นความยากลำบากของสถานศึกษาที่ปรารถนาให้เด็กที่มีความบกพร่องในการเรียนรู้ได้เรียนรู้ตามความสามารถ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2549) ด้วยเหตุนี้การจัดการ

ศึกษาของผู้เรียนพิการประเภทต่าง ๆ ต้องได้รับการจัดการศึกษาตามศักยภาพของแต่ละบุคคล สอดคล้องกับความต้องการจำเป็นและระดับความสามารถของผู้เรียน โดยจัดทำเป็น “แผนการศึกษาเฉพาะบุคคล” โดยให้สถานศึกษาจัดการประเมินผู้เรียน พิจารณาจากพัฒนาการของผู้เรียน ความประพฤติ การเรียน การร่วมกิจกรรมและการทดสอบควบคุมไปในกระบวนการการเรียนการสอนตามความเหมาะสมของแต่ละระดับและรูปแบบการศึกษา (นงลักษณ์ วิรัชชัย, 2545) จากความสำคัญและที่มาของปัญหาการจัดการเรียนรู้สำหรับเด็กที่มีความบกพร่องในการเรียนรู้ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงมีแนวคิดที่จะสร้างรูปแบบความสามารถในการบริหารจัดการเรียนร่วมที่ใช้อธิบายถึงการบริหารจัดการศึกษาแบบเรียนร่วม เพื่อขับเคลื่อนการดำเนินการศึกษาทั้งระบบและเป็นแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการเรียนร่วมตลอดจนสนใจในการแก้ไขปัญหาดังกล่าวจึงได้จัดทำวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการเรียนร่วมสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องในการเรียนรู้ที่ส่งผลดีต่อผู้เรียนสืบไป

1.1 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1.1.1 เพื่อศึกษาสภาพการบริหารจัดการเรียนร่วมสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องในการเรียนรู้

1.1.2 พัฒนารูปแบบการบริหารจัดการเรียนร่วมสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องในการเรียนรู้

1.2 ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

1.2.1 ได้รูปแบบการบริหารจัดการเรียนร่วมสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องในการเรียนรู้

1.2.2 หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาสามารถนำข้อมูลไปประกอบการกำหนดนโยบายด้านการจัดการศึกษา

1.2.3 เป็นแนวทางในการบริหารสั่งการเกี่ยวกับการดำเนินงานบริหารจัดการเรียนร่วม

1.3 ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยเรื่องการบริหารจัดการเรียนร่วมสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องในการเรียนรู้ โดยใช้เทคนิคการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) และกำหนดขนาดตัวอย่างโดยใช้เทคนิคการเปิดตารางของ Krejcie and Morgan (1970: 608-609) ได้ขนาดตัวอย่าง ดังนี้

1.3.1 ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่

1. ครูผู้สอน ประชากร 110 คน กลุ่มตัวอย่าง 87 คน

2. ผู้บริหารสถานศึกษา ประชากร 74 คน กลุ่มตัวอย่าง 61 คน

3. ศึกษานิเทศก์ ประชากร 46 คน กลุ่มตัวอย่าง 40 คน

รวมประชากร 220 คน รวมกลุ่มตัวอย่าง 173 คน

1.3.2 ขอบเขตด้านเนื้อหา

1. กระบวนการบริหารจัดการเรียนร่วม

2. การบริหารจัดการเรียนรู้

3. โครงสร้างองค์กร

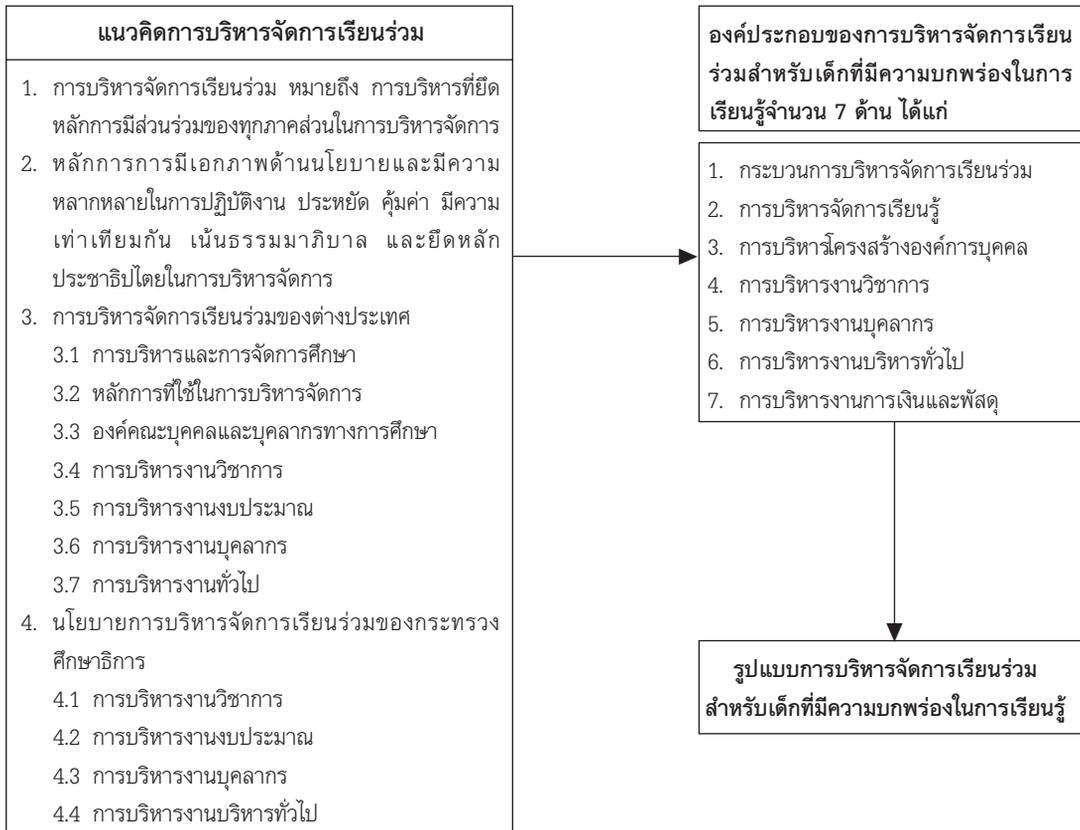
4. การบริหารงานวิชาการ

5. การบริหารงานบุคคล

6. การบริหารงานการเงินและพัสดุ

7. การบริหารงานบริหารทั่วไป

กรอบแนวคิดในการวิจัย

รูปที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

1.4 คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย

1. รูปแบบ หมายถึง โครงสร้างของความเกี่ยวข้องของงานที่มีความเกี่ยวข้องซึ่งกันและกัน

2. นักเรียนที่มีความบกพร่องในการเรียนรู้ หมายถึง เด็กที่มีความบกพร่องทางกระบวนการขั้นพื้นฐานทางจิตวิทยาการเรียนรู้ ที่ส่งผลทำให้เกิดปัญหาด้านการใช้ภาษา ทั้งด้านการพูด การฟัง การอ่าน การเขียน การสะกดคำ การคำนวณ ตลอดจนปัญหาในเรื่องการเคลื่อนไหว

3. โรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม หมายถึง โรงเรียนตามโครงการโรงเรียนแกนนำ

จัดการเรียนร่วม สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ

4. การจัดการศึกษาแบบเรียนรวม (Inclusive Education) หมายถึง การรับเด็กและเยาวชนพิการเข้ามาเรียนตั้งแต่เริ่มเข้ารับการศึกษา โดยจัดให้เรียนรวมกับนักเรียนทั่วไป ในชั้นเรียนปกติ และจัดให้มีบริการตามความต้องการจำเป็นพิเศษของแต่ละบุคคล ทั้งนี้ต้องให้เด็กและเยาวชนพิการและครอบครัวได้รับการช่วยเหลือระยะแรกเริ่ม

5. กระบวนการบริหารจัดการเรียนร่วมที่ยึดหลักการมีส่วนร่วม หมายถึง การบริหาร

จัดการศึกษาแก่เด็กที่มีความบกพร่องในการเรียนรู้ โดยให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการให้บริการการศึกษา อาทิ ครูผู้สอน ผู้บริหารสถานศึกษา ผู้ปกครอง ตลอดจนนักแก้ไขการพูด นักกายภาพบำบัด เป็นต้น

6. โครงสร้างองค์กรบุคคลและคณะบุคคล

หมายถึง การจัดองค์กรคณะบุคคลและบุคลากร ให้มีความเหมาะสมเพียงพอ ตามกรอบอัตรา กำลัง และบทบาทหน้าที่ของบุคคลแต่ละกลุ่มงาน เช่น กลุ่มบริหารงานวิชาการ กลุ่มบริหารงานบุคลากรกลุ่มบริหารงานการเงิน และพัสดุ ตลอดจนกลุ่มบริหารงานทั่วไป เพื่อให้การบริหารงานของโรงเรียนมีผลสำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพ บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้

7. การบริหารงานวิชาการ หมายถึง การดำเนินงานด้านวิชาการ มีขอบเขตเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตร การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา การวัดผล และประเมินผล การพัฒนาสื่อนวัตกรรมทางการศึกษา การประกันคุณภาพการศึกษา ตลอดจนการประสานความร่วมมือในการพัฒนางานวิชาการ ร่วมกับหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

8. การบริหารงานบุคคล หมายถึง การดำเนินงานด้านการบริหารงานบุคคลมีขอบข่ายเกี่ยวกับการวางแผนอัตรากำลัง การกำหนดตำแหน่ง การบรรจุแต่งตั้ง การเสริมประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการ ตลอดจนการประเมินผลการปฏิบัติงาน

9. การบริหารงานการเงินและพัสดุ หมายถึง การดำเนินงานด้านงบประมาณ มีขอบข่ายเกี่ยวกับการจัดทำ และเสนอของบประมาณ การจัดสรรงบประมาณ การตรวจสอบติดตามประเมิน

ผลการใช้งบประมาณ การบริหารการเงิน การบัญชี การบริหารพัสดุ ครุภัณฑ์ และสินทรัพย์

10. การบริหารงานบริหารทั่วไป

หมายถึง การบริหารงานอื่น ๆ ที่มีส่วนให้บริการ ส่งเสริมประสานงาน อำนวยความสะดวกในการปฏิบัติงาน มีขอบข่ายเกี่ยวกับระบบการบริหาร การพัฒนาองค์กร การพัฒนาเครือข่ายข้อมูล สารสนเทศ การดูแลอาคาร สถานที่ สิ่งแวดล้อม การระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษาพร้อมส่งเสริม สนับสนุนประสานงานกับบุคคล ชุมชน และ หน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง

2. วิธีการศึกษา

ใช้การวิจัยรูปแบบหลายวิธีผสมผสานกัน 4 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาสภาพการณ์ในการบริหารจัดการเรียนร่วม ซึ่งเป็นการวิจัยภาคสนาม

ขั้นตอนที่ 2 การสร้างรูปแบบขั้นต้นโดยใช้อองค์ความรู้จากตอนที่ 1 และ 2 มากำหนดหลักการสร้างรูปแบบและรายละเอียดของรูปแบบการบริหารจัดการเรียนร่วม ประกอบด้วย การกำหนดหลักการกำกับกับการสร้างรูปแบบในการวิจัยครั้งนี้ ประมวลผลจากข้อมูลพื้นฐานที่ได้มาจากการศึกษา วิเคราะห์เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ทั้งในประเทศไทยและต่างประเทศและนำมาสรุป เสนอ เป็นผลการพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการเรียนร่วม โดยนำเสนอในรูปของความเรียงตามรูปแบบการบริหารจัดการเรียนร่วม โดยการกำหนดรายละเอียดของรูปแบบตามโครงสร้าง 7 ด้าน ประกอบด้วย 1) ด้านกระบวนการบริหารจัดการ 2) ด้านบริหารจัดการเรียนรู้ 3) ด้านโครงสร้างองค์กร/บุคลากร 4) ด้านบริหารงานวิชาการ

5) ด้านบริหารงานบุคคล 6) ด้านบริหารงานการเงินและพัสดุ และ 7) ด้านบริหารงานทั่วไป

ขั้นตอนที่ 3 การตรวจสอบรูปแบบการบริหารจัดการเรียนร่วม

ในการประมวลผลความเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิมีการดำเนินการ 4 ส่วน ได้แก่ 1) สร้างเครื่องมือในการรวบรวมข้อมูล 2) เลือกผู้ทรงคุณวุฒิ 3) รวบรวมข้อมูล 4) วิเคราะห์และประมวลผลโดยมีรายละเอียด ดังนี้

การสร้างเครื่องมือเพื่อรวบรวมข้อมูลเป็นแบบประเมินการบริหารจัดการเรียนร่วม โดยผู้ทรงคุณวุฒิ แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 การประเมินรูปแบบการบริหารจัดการเรียนร่วมในส่วนที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ 1) ความสอดคล้องของรูปแบบกับหลักการกำหนดรูปแบบ 2) ความเหมาะสมของรูปแบบ และ 3) ความเป็นไปได้ในเชิงปฏิบัติ

ขั้นตอนที่ 4 การปรับปรุงแก้ไขรูปแบบการบริหารจัดการเรียนตามประเด็นที่ผู้ทรงคุณวุฒิเสนอแนะและพัฒนา รูปแบบ โดยนำข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์และประมวลผลมาใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงแก้ไขรูปแบบการบริหารจัดการเรียนร่วมที่สร้างขึ้นให้มีความสมบูรณ์และเหมาะสมยิ่งขึ้น รวมทั้งเงื่อนไขและข้อเสนอแนะต่าง ๆ ตามที่ได้ประมวลไว้ พร้อมทั้งระบุข้อจำกัดและเงื่อนไขในการนำรูปแบบไปใช้ในทางปฏิบัติและนำเสนอเป็นผลสรุปของการวิจัย

2.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา ครู

ผู้สอน และศึกษานิเทศก์ในโรงเรียน โครงการเรียนร่วม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดเพชรบุรี ราชบุรี ประจวบคีรีขันธ์ สมุทรสาคร สมุทรสงคราม สุพรรณบุรี กาญจนบุรี และจังหวัดนครปฐม

กลุ่มตัวอย่าง ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา 87 คน ครูผู้สอน 46 คน ศึกษานิเทศก์ 40 คน รวมทั้งสิ้น 173 คน โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างอย่างง่าย (Simple Random Sampling)

2.2 การรวบรวมข้อมูล

ดำเนินการ 3 ลักษณะ คือ 1) จัดส่งเอกสารทางไปรษณีย์ 2) จัดเก็บด้วยตนเอง 3) นัดหมายสัมภาษณ์ วิเคราะห์และประมวลผลข้อมูล ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิที่มีต่อสภาพการบริหาร โดยการหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และการจัดอันดับ (Ranking) ตามลำดับของคะแนนเฉลี่ย

2.3 เครื่องมือการวิจัย

เครื่องมือการวิจัยได้แบ่งออกเป็น 2 ฉบับ ได้แก่

ฉบับที่ 1 ศึกษาสภาพการบริหารจัดการเรียนร่วมสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องในการเรียนรู้ ซึ่งในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง โดยแบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นลักษณะแบบตรวจสอบรายการ

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามปลายเปิดเพื่อให้ผู้ตอบได้แสดงความคิดเห็นอิสระ

ฉบับที่ 2 แบบประเมินรูปแบบการบริหาร

จัดการเรียนร่วมสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องในการเรียนรู้ ด้วยผู้ทรงคุณวุฒิ แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 แบบประเมินรูปแบบการบริหารจัดการเรียนร่วมสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องในการเรียนรู้ที่เกี่ยวกับความสอดคล้องของรูปแบบความเหมาะสมของรูปแบบและความเป็นไปได้ของรูปแบบในเชิงปฏิบัติ

และอีกส่วนหนึ่งเป็นแบบคำถามปลายเปิดเพื่อขอข้อคิดความเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิเกี่ยวกับการนำรูปแบบไปใช้โดยเฉพาะสิ่งที่ต้องคำนึงถึงต้องปรับปรุง จัดทำเพิ่มเติมหรือเงื่อนไขในการนำรูปแบบไปใช้ในการบริหารจัดการเรียนร่วมสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องในการเรียนรู้ในอนาคต

3. ผลการศึกษาและอภิปรายผล

ความคิดเห็นที่มีต่อการบริหารจัดการเรียนร่วมในภาพรวม สำหรับเด็กที่มีบกพร่องในการเรียนรู้

จากผลการวิจัย พบว่า ความคิดเห็นด้านการบริหารงานวิชาการและด้านการบริหารบุคลากรมีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการปฏิบัติในระดับปานกลางแต่มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพความต้องการพัฒนาในระดับมาก ทั้งนี้เป็นเพราะการบริหารงานวิชาการ ครูทุกคนได้รับการพัฒนาตนเองให้เป็นผู้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับนักเรียนโดยครูได้พัฒนาตนเองด้วยการเข้าร่วมการอบรมสัมมนา ศึกษาค้นคว้าหาความรู้ความเข้าใจในการจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ สอดคล้องกับ

งานวิจัยของ ภาวนา อยู่สถาพร (2548) ที่ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับการประเมินการจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาภาคกลาง

สำหรับในด้านการบริหารงานบุคคล ผู้บริหารสถานศึกษา มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการบริหารจัดการเรียนร่วม โดยผ่านการอบรมสัมมนา ที่มุ่งเน้นการพัฒนาบุคคล การเตรียมความพร้อม การวางแผนพัฒนาครู นักเรียน และผู้ปกครอง ในรูปของคณะกรรมการซึ่งประกอบด้วย ครู ผู้ปกครอง และบุคคลอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อวางแผนการจัดทำแผนการศึกษาาร่วมกัน ทำให้โรงเรียนได้รับความร่วมมือจากทุกฝ่ายทั้งด้านบุคลากร งบประมาณ สื่ออุปกรณ์ต่าง ๆ ในการจัดการเรียนรู้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ บุญทัน วัฒนศักดิ์สุกุล (2545) ที่ทำการศึกษา เรื่อง การศึกษาสภาพการจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดมหาสารคาม

การเปรียบเทียบความคิดเห็นที่มีต่อการบริหารการจัดการเรียนรวมในภาพรวม สำหรับเด็กที่มีความบกพร่องในการเรียนรู้

3.1 ต้นกระบวนการบริการจัดการ

3.1.1 สภาพปัจจุบันปัญหาการบริหารจัดการของโรงเรียนร่วม เน้นการบริหารแบบกระจายอำนาจมีขอช่วยในระบบของคณะกรรมการบริหารจัดการ ประกอบด้วย นักเรียน ครูผู้สอน ผู้บริหาร แพทย์ นักจิตวิทยา นักกายภาพบำบัด นักดนตรีบำบัด

3.1.2 การพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการเรียนร่วมสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางการ

เรียนรู้ มีองค์ประกอบ ดังนี้ 1) การบริหารที่ยึดหลักการกระจายอำนาจรูปแบบของคณะกรรมการ 2) ด้านบริหารจัดการเรียนรู้ 3) ด้านโครงสร้างองค์กร 4) ด้านบริหารงานวิชาการ 5) ด้านบริหารงานบุคคล 6) ด้านการบริหารการเงินและพัสดุ 7) การบริหารงานทั่วไป

3.1.3 การบริหารที่ยึดหลักการกระจายอำนาจในรูปแบบของคณะกรรมการ มีภาระงาน ขอบข่ายหน้าที่ให้บริหารเด็กทุกคนอย่างเท่าเทียมกันมีความเป็นธรรมในการได้รับบริหารอย่างทั่วถึง และการบริหารจัดการให้บริหารจัดการตามแนวทางปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง คือ มีความประหยัดคุ้มค่า เกิดประโยชน์สูงสุดต่อเด็กและผู้รับบริการ มีความบริสุทธิ์ โปร่งใส สามารถตรวจสอบ และชี้แจงเหตุผลได้

3.2 ด้านบริหารจัดการเรียนรู้

เป็นภาระงานที่ต้องการพัฒนาศักยภาพผู้เรียนให้มีความรู้ความสามารถ ตามศักยภาพของบุคคล โดยมีหน้าที่ในการบริหารจัดการด้านการวางแผนการจัดการเรียนรู้ การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การพัฒนาและส่งเสริมการใช้สื่อ อุปกรณ์ และเทคโนโลยีในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลต่อผู้เรียน เพราะการจัดการเรียนรู้จะประสบความสำเร็จจะต้องมีการบริหารจัดการเรียนรู้ มีการวางแผนที่ดี มีการพัฒนาและส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ตลอดจนส่งเสริมมาตรฐานวิชาการ การศึกษา การคัดเลือกหนังสือแบบเรียนเพื่อใช้ประกอบการเรียนการสอนในสถานศึกษา เป็นต้น

3.3 ด้านโครงสร้างองค์กร/บุคลากร

โดยมีคณะบุคคลที่มีส่วนเกี่ยวข้องต่อการบริหารจัดการศึกษาของโรงเรียน มีขอบข่ายภาระงานดังนี้ ผู้บริหารสถานศึกษาปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างดี มีประสิทธิภาพเกิดประสิทธิผล คณะกรรมการตรวจสอบ ประเมินผลและทำการนิเทศได้อย่างเหมาะสม การบริหารสถานศึกษาตามโครงการเรียนร่วมมีความสอดคล้องกับบทบาทหน้าที่ของสำนักงานบริหารการศึกษาพิเศษกระทรวงศึกษาธิการคณะกรรมการติดตามตรวจสอบ ประเมินผล และการนิเทศการศึกษา ปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพตามบทบาทหน้าที่ขององค์คณะบุคคล

3.4 ด้านบริหารงานวิชาการ

เป็นการบริหารจัดการศึกษาด้านวิชาการแก่เด็กที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ มีขอบข่ายภาระงานในการวางแผนด้านวิชาการและการจัดระบบระเบียบการสอนในสถานศึกษา การพัฒนาส่งเสริม การใช้สื่อ อุปกรณ์ การใช้เทคโนโลยีทางการศึกษาเพื่อใช้ในการศึกษา การส่งเสริมสนับสนุนด้านความรู้เกี่ยวกับวิชาการให้ครูและบุคลากรที่เกี่ยวข้อง ส่งเสริมผู้ปกครอง ครอบครัวสถานประกอบการและสถาบันทางการศึกษาที่จัดการศึกษาเกี่ยวกับเด็กที่มีความบกพร่อง ให้มีความรู้ความเข้าใจในมาตรฐานการศึกษาการจัดการเรียนการสอน การจัดระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการนิเทศการศึกษาและการบริหารด้านวิชาการของสถานศึกษา

3.5 ด้านบริหารงานบุคคล

มีอิทธิพลต่อการบริหารการจัดการเรียนร่วมสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้

ในรูปแบบขององค์คณะบุคคล มีขอบข่ายภาระงาน การดำเนินการทางวินัยการให้คุณให้โทษ การส่งเสริมมาตรฐานวิชาชีพและจรรยาบรรณวิชาชีพ การส่งเสริมด้านวิทยฐานะ และการขอใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครู รวมทั้งการบริการจัดสวัสดิการต่าง ๆ ตามสิทธิอันพึงมีตามกฎหมายกำหนด

3.6 ต้นบริหารงานการเงินและพัสดุ

มีส่วนในการส่งเสริมสนับสนุนการบริหารงานของสถานศึกษาในการพัฒนาคุณภาพของนักเรียนเป็นอย่างมาก มีภาระงานดังนี้ การขอจัดตั้งงบประมาณ การโอน การเปลี่ยนแปลงงบประมาณ การขออนุมัติใช้จ่ายงบประมาณ การจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา การจัดทำแผนปฏิบัติงานการใช้เงินงบประมาณตามที่ได้รับจัดสรร การระดมทรัพยากร การลงทุนเพื่อการศึกษา การจัดทำบัญชีการเงิน การรายงานการใช้เงินงบประมาณ และการจัดซื้อ จัดจ้าง ตลอดจนการปฏิบัติงานอื่น ๆ ที่ได้รับมอบหมายเกี่ยวกับกองทุนเพื่อการศึกษาและการเบิกจ่าย

4. สรุป

4.1 สรุปพหุวิธี

ความคิดเห็นที่มีต่อการบริหารการจัดการเรียนร่วม สำหรับเด็กที่มีความบกพร่องในการเรียนรู้ในภาพรวม ของสภาพการปฏิบัติ และสภาพความต้องการในการพัฒนา มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.49$) และ ($\bar{X} = 4.07$) ตามลำดับ หากพิจารณาเป็นรายด้าน ในส่วนของความคิดเห็นต่อสภาพการปฏิบัติ พบว่า ความคิดเห็นที่มีต่อการบริหารงานการเงินและพัสดุ มีค่าระดับมากเป็นอันดับแรก ($\bar{X} = 3.65$) รองลงมา คือ ด้านบริหารงานทั่วไป ($\bar{X} = 3.58$) ด้านกระบวนการบริหาร

จัดการ ($\bar{X} = 3.48$) ในส่วนของความคิดเห็นต่อสภาพความต้องการในการพัฒนา พบว่า ความคิดเห็นที่มีต่อด้านกระบวนการบริหารจัดการ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.09$) รองลงมาคือ ด้านโครงสร้างองค์กร/บุคลากร ($\bar{X} = 4.02$) การเปรียบเทียบความแตกต่างความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการปฏิบัติกับการต้องการพัฒนาในภาพรวมของการบริหารการจัดการเรียนรวม มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า การบริหารงานการเงินและการพัสดุ ในสภาพการปฏิบัติงานมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.89 เมื่อทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยพบว่า ด้านการบริหารงานการเงินและพัสดุ มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาความสำคัญอันดับรองลงไป พบว่า ด้านการบริหารงานทั่วไป ในสภาพการปฏิบัติงานมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.58 ส่วนสภาพความต้องการในการพัฒนามีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.98 เมื่อทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยพบว่า ด้านการบริหารงานทั่วไป มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ด้านโครงสร้างองค์กร/บุคลากร ในสภาพการปฏิบัติงานมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.45 ส่วนสภาพความต้องการในการพัฒนามีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.02 เมื่อทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยพบว่า ด้านโครงสร้างองค์กร/บุคลากร มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ด้านการจัดการเรียนรู้ ในสภาพการปฏิบัติงานมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.99 เมื่อทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ย พบว่า ด้านการจัดการจัดการเรียนรู้ มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ด้านบุคลากร ในสภาพการปฏิบัติงานมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.87 ส่วนสภาพความต้องการในการพัฒนามีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.98 เมื่อทดสอบความแตกต่าง

ค่าเฉลี่ย พบว่า ด้านบุคลากร มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ด้านวิชาการ ในสภาพการปฏิบัติงานมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.13 ส่วนสภาพความต้องการในการพัฒนามีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.99

4.2 ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลวิจัยไปใช้

4.1.1 ควรมีการจัดทำหลักสูตรการศึกษาพิเศษสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องในการเรียนรู้เป็นการเฉพาะ

4.1.2 ควรนำไปใช้ปรับกระบวนการบริหารจัดการการศึกษาพิเศษ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการศึกษา

4.3 ข้อเสนอแนะในการทําวิจัยครั้งต่อไป

ควรมีการศึกษาวิจัยและพัฒนา รูปแบบการบริหารจัดการเรียนร่วมสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องหรือการจัดการศึกษาทั้งระบบที่สอดคล้องกับความต้องการของบุคคลที่มีความบกพร่องทุกประเภท

5. กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยฉบับนี้สำเร็จสมบูรณ์ได้ด้วยความอนุเคราะห์ให้ความเมตตาจากอาจารย์ ดร. กมลสุดประเสริฐ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ อาจารย์ ดร. สายหยุด จำปาทอง อาจารย์ที่ปรึกษาพร้อมที่กรุณาให้คำปรึกษา ขอกราบขอบพระคุณรองศาสตราจารย์ ดร. อมรชัย ตันติเมธ ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ พลเรือตรีหญิง ดร. สุภัทรา เอื้อวงศ์ กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ที่คอยเป็นกำลังใจ ห่วงใยสอบถามพร้อมให้ข้อคิดเห็น ข้อเสนอแนะในการแก้ไขวิทยานิพนธ์ ให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น และสำเร็จลุล่วงด้วยดี

6. เอกสารอ้างอิง

กันยา จันทรใจวงศ์. 2546. การจัดการเรียนร่วมของเด็กที่มีความต้องการพิเศษในระดับอนุบาล. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาการศึกษาปฐมวัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2542. พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542. กรุงเทพฯ: สำนักนายกรัฐมนตรี.

นงลักษณ์ วิรัชชัย. 2545. รูปแบบการจัดการเรียนร่วมแบบรวมพลัง: การพัฒนารูปแบบการจัดการการศึกษาสำหรับเด็กพิการโดยครอบครัวและชุมชนมีส่วนร่วม. บริษัทพริกหวานกราฟฟิค กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.

บุญทัน วัฒนศักดิ์สรุกุล. 2545. การศึกษาการจัดการสภาพเรียนร่วมในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดมหาสารคาม ปีการศึกษา 2543 สืบค้นเมื่อ วันที่ 20 กรกฎาคม 2548. จาก <http://www.thaiedresearch.org/result/result.php?id=6182>.

เบญจา ชลธาร์นนท์. 2547. คำบรรยายเรื่องนโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานเกี่ยวกับการจัดการเรียนรวม. ในการประชุมปฏิบัติการโรงเรียนแกนนำเรียนร่วม วันจันทร์ที่ 19 มกราคม พ.ศ. 2547 ณ โรงแรมเจริญธานีปรินเซส จังหวัดขอนแก่น เอกสารอัดสำเนา.

ภาวนา อยู่สถาพร. 2548. การประเมินการจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามุกดาหาร.

วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต
มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
2548. แผนปฏิบัติการ 4 ปี สำนักงาน
คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ เสมาธรรม.

Krejcie, Robert V. and Margan, Earyle W.
1970. "Determining Sample Size for
Research Activities". Education and
Psychological Measurement. Vol. 30,
No. 3 Autumn, 607-610.